

количества только у простых числительных. В составных числительных разница одуш./неодуш. не проявляется. Сравните: Я увидел двух студентов (студенток) X Я встретил двадцать два студента (двадцать две студентки).

УПРАЖНЕНИЯ

1) Словосочетания простлонийте. Употребите их в предложении.(См.4312.-4317).

7 машин; 3 окна; 14 страниц; 2 сына; 6 мальчиков; 4 комнаты; 11 этажей; 8 зданий.

50 рублей; 72 килограмма; 67 домов; 100 крон; 259 студентов; 40 картин; 95 процентов; 150 граммов; 644 квартиры; 46 студенток; 3000 экземпляров; 1500 пассажиров; 5600 километров.

2) Имя существительное поставьте в наименовании панже. (См. 4410).

51 (грузин); 42 (комсомолец); 257 (солдат); 123 (офицер); 34 (знамя); 96 (башня); 541 (улица); 996 (деревня); 343 (ступень); 63 (скульптура); 77 (музей); 2500 (литр); 1 1/2 (неделя); 1 1/2 (стакан); 2 1/2 (центнер); 6 1/2 (гаектар); 98,5 (процент); 7,07 (метр).

3) Существительное употребите в сочетании с числительными и местоимениями.

окно (2, 10, все); город (3, 8, наши); письмо (4, 22, ваши); стул (5, 21, 32, все); англичанин (37, 44, несколько, многие); дерево (2, 20, 18, 101, все); профессор (6, 23, наши); озеро (6, 3, все); воробей (3, 8, много); дочь (3, 5, ваши); сестра (3, 4, 6, ваши); карандаш (42, 45, мои); остров (все, 3, 12); градус (21, 23, 17).

4) Читайте, раскрывая скобки.

1. Среди россиян, попавших в 1995 (год) в сборник „Диво“ – российский аналог книги рекордов Гиннесса, – 36 (пловцы-марафонцы), которые в сопровождении 3 (корабль) преодолели расстояние в 136 (километр) от Нахodka до Владивостока. Заплыл длился 70 (час) 15 минут при температуре воды 4-5 (градус) тепла, волнении моря до 3,5 (балл) и порывах ветра до 18 (метр) в секунду. В уникальном зимнем заплыве участвовали пловцы из 18 (города) России, а также Казахстана и Китая.

2. Борис Павлович Никитин, известный педагог-новатор, в день своего 80-летия, 23 (марта) поднял 3 (раз) на глазах у гостей 36-килограммовую гирю. Сам по своей системе воспитал 7 (собственный ребенок). Его старший сын окончил школу в 13 (год).

3. В подготовке нового проекта 3 транспортного кольца в Москве было разработано около 30 (различный вариант). Наряду с 12 (проектировщик) в раз-

работке участвовали и 4 (архитектор-ландшафтник), 6 (археолог), 4 (гидроэколог), 7 (экономист) и 2 (социолог).

4. В Москве по последним подсчетам живет 7 (миллион) 623 (тысяча) жителей.

5. В высших учебных заведениях одной Москвы обучаются более 640 000 (студентов). Главный корпус Московского университета возвышается над Москвой на 240 метров. В нем 32 (этаж), 45 000 (помещение), 3,5 (километр) коридоров, 33 (читальный зал).

6. Волга тянется с севера к югу на 3532 (километр). – Глубина Байкала достигает 1620 (метр). – Самая высокая гора на Кавказе – Эльбрус, достигающий 5630 (метр). – В Уральских горах открыто более 990 (вид) металлических руд.

5) Переведите (см. 4430).

a) 1. Tento týden jsem navštívil své dva přátele. 2. Ministr vyznamenal čtyři školáky, kteří zachránili život svým dvěma kamarádům. 3. Rektor přijal 32 profesorů naší university. 4. Ředitel školy blahopřál 134 absolventům večerního studia. 5. Obě dívky jsou už někde viděl. 6. Závod přijal čtyři mladé techniky. 7. Potrestat bylo třeba oba chlapce, kteří porušili kázen. 8. V zoologické zahradě jsme viděli tří lvy a asi deset medvědů. 9. Sestra chce pozvat na večírek čtyři spolužáky. 10. Strýček zastřelil 4 zajice a 3 bažanty. 11. Lékár od rána prohlédl už tříadvacet nemocných. 12. Profesor dnes zkoušel jen čtyři studenty. 13. Ptali jsme se tří lidí, jak se dostaneme na nádraží. 14. Na začáku letošního roku jsme v našem semináři přivítali pět amerických studentů. 15. Obě dcery měl otec stejně rád.

b) krabička se šesti barevnými tužkami, kytara s pěti strunami, slovník o třech svazcích, dům o devíti poschodích, byt o třech pokojích, parník s 250 cestujícími, stůl se čtyřmi židlemi, kniha se čtyřiceti ilustracemi, petice s 33 podpisy, více než 180 stránek, asi 25 procent, před dvěma lety, během tří týdnů, za pět minut, po pěti letech, ne více než 40 kroků, přinejmenším 4 hodiny, asi 90 kilometrů, o něco více než 150 rublů, průměrně 10 lidí, půl druhého metru, jeden a půl týdne, celkově 95,5 procent, během tří let, o dvě patra výš, o několik metrů niž, o 51 lidí víc, o sto korun levněji, ještě dvakrát, překrát drážce.

7) Поставленные в скобках словосочетания соедините с данными числительными (см. 4411).

3 (последнее письмо); 42 (хрустальная лягушка); 22 (заграниценный участник); 7 (большое здание); 4 (крепостная башня); 33 (ценный экспонат); 44 (промышленное предприятие); 16 (большой город); 2 (старший сын); 35 (фруктовое дерево); 142 (новая книга); 203 (молодой работник); 71 (цветной фильм).

8) Переведите.

čtyři zajímavé články, za poslední dva roky, každé tři hodiny, všech pět dívek, obě zakladní pravidla, po obou stranách ulice, dobré tři hodiny, celého půl roku, celá tři

procanta, tří jiné příklady, nějakých pět kilometrů, nějací dva Francouzi, během téhož dvou měsíců, všechny čtyři místnosti, všech deset knih, během nějakých patnácti minut, oba moji starí přátelé, s několika zkušenými odborníky, od mnoha bývalých spolužáků, bez mnoha svých spolupracovníků, za každých sto metrů, prvních pět stránek, první dva roky, první dvě lekce, všechny poslední roky, všech posledních pět let, za posledního půlroku.

9) Čtějte (sm. 4320).

Mikhail Illarionovich Kutuzov rodil se v 1745 roku. V 1790 on přinimatelství v šturmě Hadičbeja. Později on účastnil se v bojích proti Napoleonovi v 1805 a 1812-1813 letech. Borodinské boje začaly na svítání 26. srpna 1812. 125-tisícová armáda Kutuzova zadržovala útočné útoky vojsk Napoleona. K 25. prosinci 1812. byl nepřítel vyhnán z Moskvy 2. října, v říjnu opanovali jejich vojska. 16. dubna 1813. byl zvolen zástupcem ruského generálního velitele.

10) Převedete. Slovosochetania upogrebite v predlozeni.

V letech 1942-1945, od roku 1948, v roce 1900, v 18. století, v dvacátých letech devatenáctého století, devadesátá léta, dvacátý osmý rádek, strana patnáct, dvousté výročí, padesáté výročí, 1. máj, 17. listopad, 15. březen, v noci z 10. na 11. června, čtyřicátá leta, od 5. do 12. září, za prve, za druhé, ještě jednou, dvakrát, pětkrát, po prve, po druhé, po sté, kolikrát? několikrát, po kolikáte?, po několikáte, ve kterém roce?, na které stranice?, kolikáte je dnes?, který z nich?, v kolik hodin?, ve které zásvuce, horní nebo dolní?, dvojité okno, dvojnásobný mistr světa, dvojnásobná práce, dvojka politika, dvoučlenná věta.

11) Ustanovite, jaké z súzvítivých, privedených v skobkach, čo-

a) lenom s količtveným čisliteľnym
b) lenom s sibiřateľnym

Voschetania прочтите. (Sm. 4420)

2 (druga); 2 (petuha); 3 (сын); 3 (дочь); 4 (брата); 4 (стула); 3 (мужик); 3 (женщина); 4 (скрипки); 5 (ребенок); 3 (больной); 4 (столовая); 6 (уполномоченный); 3 (раненый); нас (2); их (3); 2 (молодой инженер); 6 (моряк); 6 (подруга); 3 (часы); 7 (военный); 2 (сутки); 2 (день); 5 (товарин); 3 (русский); 3 (англичанин); 6 (яблоко); 9 (книга); 3 (котенок); 3 (шипши); 3 (гвоздь); 4 (человек); 4 (женщина); 3 (незнакомое лицо)

12) Převedete.

- Na prahu domku stál, dva chlapci. 2. Do pokoje tiše vstoupily dvě dívky. 3. Tři přátelé – Boris, Viktor a Igor – odjeli pracovat na Moravu. 4. V našem městě jsme zůstali my čtyři. 5. Tři kamarádky se už vzdaly. 6. Už jsem udělal dva úkoly. 7. Dostali jsme dvojí úkol – překlad a rozbor textu. 8. V našem obchodě se prodává jen trojí káva. 9. Má dvoje brýle – jedny na dálku a druhé na čtení. 10. Na nádvíti se dá vejít dvěma branami. 11. O svátek jsme měli troje maso. 12. V lese se při procházkách medvědi. 13. V bytě máme dvoje kamma, ale žádná nehřej. 14. Moje kadeřnice má troje nůžky. 15. Na hřiště si hrály čtyři děti. 16. Na poli pracovali tři muži a čtyři ženy. 17. Po večeři se podávalo dvojí víno. 18. V hotelu zůstávaní asi čtyři dny. 19. Pokoj mám zamluvený jen na tři dny. 20. Čtyři pacienti seděli na chodbě a četli noviny.

13) Čtějte drobné číslovité (Sm. 4340)

1/3; 1/10; 2/5; 2/3; 3/4; 1 1/2; 2 1/2; 7 1/3; 4 5/10; 0,6; 2,03; 16,006; 15,35; 29,5.

14) Převedte. Oporný materiál:

- + : K 2. přibavíte 6; složíte 2 s 6; opředíte summou 2 a 6.
- : Od 6 odňte 2; 2 vyneste z 6.
- x : 2 umnožíte na 6.
- ÷ : 6 rozdělíte na 2.

- $5 \cdot 2^2$: Vozvesti 2 vo вторую степень (v kvadrat).
- $6 \cdot 2^3$: Возвести 2 в третью степень (v kub).
- $7) V^-$: Извлечь корень.

$$7+3=; 15-6=; 8 \cdot 7=; 16 \cdot 4=; 3^2=; 2^3=$$

15) Převedete.

1. Trista lod' lodenici v Gdanské byla spuštěna na vlny Baltského moře. Je dlouhá

157,5 m, má čtyři jeřáby a místo pro 624 kontejnery.

2. Přehlídka amatérského filmu, která se letos koná již po desáté, proběhne od 1. do 15. června. Bude předvedeno více než 90 černobílých a 24 barevných filmů. Promítání se bude denně od 14 do 18 hodin. Porota se skládá z pěti známých filmových odborníků.

3. Slunce dnes vychází v 6.08 hod. a zapadá v 17.28 hod. V noci bude 14-16 stupňů.

4. Zápas skončil poměrem 3:2. První branka padla v 5. minutě prvního poločasu.

O šest minut později hosté vyrovnali. Domácí ještě jednou snížili, ale posledních dvaceti minut druhého poločasu zcela patřilo hostům.

5. Rozsah činnosti počítací je stonásobně větší než u běžné počítačky prvního typu. Zkušený provoz proběhne během půl roku.

6. Tato hra se hraje současně na třech scénách. Hlavní představitelka brněnské inscenace vystoupila v roli jíž po čtyřicáté.